

MONTA GĀGANE

**

No malas mūsu dzīve pēc zemenēm smaržo,
Bet, kad pagaršo to, – tā pēc pipariem garšo.
Vai var būt zemene, kas pēc pipariem smaržo?
Paņem šo dzīves ogu, noplūc un garšo!

**

Ārā lietus līst.
Peļķu spogulis asarām apadīts.
Visur padebeši raud,
Kamēr aiz mākoņiem saule snaud.
Ūdens spogulis trīs.
Lietus lāse noglāsta degungalu.

Tādi plašumi...
Šķiet, nekad neredzēt zemes malu.
Lietus miglā viss apvārsnis slēpjas.
Jaunas lāses mākoņos nemanot vērpjas.
Kāds ceļinieks sasaukt laimi cenšas...

**

Pilnmēness parastā peļķē.
Esmu nu gan es muļķe!
Šķita, tikai ezerā var būt kas tik skaists,
Un tomēr tik vilinošs, baiss.
Pār pļavas ziediem atbrien nakts princis.
Galvā tam rudzu puķu hūte,
No zirneķzīda tik smalki šūta,
Kājās zvaniņu kurpes,
Kur ieliktas zvaigžņu rūpes.
Acīs tam mēness mirdzums kvēlo,
Un sapņi kā plīvuri pār pļavām stīgo.
Nu zinu - kad būs pilnmēness parastā peļķē,
Es atkal pārtapšu sapņainā muļķē.

**

Tu esi uzpūtenis, un man garšo to ēst.
Neviens pudiņš, neviens ķīselis nepeld tev klāt.
Un pienu arī nevajag.
Dievs, dod, lai es nepārēdos,
Vai kāds neielien manā šķīvī...!

**

Muļķības var izdomāt jebkurš,-
Pat suns, kas staigā pa jumtiem.
Mans mīļākais dzīvnieks var būt zefīrs vai saule,
Un ir grūti pateikt, vai tās ir muļķības,
Jo saule un zefīri man tiešām iet pie sirds.
Es pārāk bieži nestaigāju pa jumtiem,
Bet es labprāt uz vienu dienu gribētu būt suns.

SAPŅO!

Norij vardi un runāt sāc!
Debesis rozā mākoņi māc.
Paņem ķirzaku un iesien to matos.
Zilajā horizontā vakaros skatos.
Noskūpstī krupi, - par princi tas taps.
Jūsu mīlu tad bojāt spēš tikai kaps.
Uzlec uz varāna, uz tropiem brauc,
Sevi par Kolumbu lielīgi sauc!
Tu redzēsi, visur tev veiksies bez gala.
Tu dzīvosī tur, kur laimi vien dala.

SMILŠUKASTE

Es esmu smilšu kastē,
leķērusies kaķa astē,
Kurš arī ir smilšu kastē.

Man ir oranžs spainītis un lāpsta
Un trakais kaķis, kas mākoņus grābsta.
Es ceļu pilis, kur dzīvo princeses,
Un ēdu kaimiņu dārza zemenes.

Debesis zilas un smiltis ir siltas.
Sajūta tāda, ka spēlējos miltos.
Un tur es jūtos tik labi!
Ar lāpstu, kaķi un spaini ar krabi!

BEDRE

Es eju pa ceļu un saku: „Čau, bedre!
Vai tava mute vienmēr būs tik liela?”
Tā viņai ir plāpīga kā vārnai,
Kā kaimiņu tantei, vai man.
Bedre ir tikpat liela egoiste kā es,
Kā saule un apaļais mēness.
Tā atņem asfaltam lietus ūdeni,
Kas sāpīgi krīt no pūkainiem mākoņiem.
Bedre ir bezkaunīga,
Jo nemaz nedomā par gājējiem.

”Čau, bedre! Vai tev garšo saldējums?”
”Jā, ļoti!”, saka bedre, piedzērusi
Pilnu vēderu ar lietus ūdeni.
Bet saldējums vairs tur nelien!
Kāda neraža! Bedre palika bešā.
No bēdām saldējums izkrita no rokām
un asfalts to man vairs atpakaļ neatdeva.

**

Nekas. Klusums...
Lietuslāses atplīsums.
No liela mākoņa,
No liela zilganrozā mākoņa.
Gaiss ...
Tas smaržo pēc lietus.
Tas aizsedz visus manus saules rietus.
Deld šosejas piķis, kafijas melnais,
Bet es gaidu jaunu lāsi sev delnā.
Miers.
Pie tā varētu pierast.
Bet, ja tev tā nešķiet, tad kur to var rast?
Debesis –
Melleņu pienīgas.
Lai gan tās raud, tās ir pilnīgi mierīgas.
Un putns, kas virs manis sēž
Tur, tajā kokā, Tāpat kā no sākuma
Izdziedāt pareizi savu dziesmu mokās.
Un tad vēl esmu es pati
Zem pienīgas debess...
Gaidu, kad atkal iedegsies mēness.

**

Es ļoti labi apzinājos, ka, iespējams, nekad nespēšu piepildīt savas krustmātes vēlēšanās. Es nekad nevarēšu tikt laukā no lielās trīslitru burkas, kurā peldas saskābušu ģīmju kolonijas. Bet es gribu būt pieneņpūka! Ja kāds varētu šai nolādētajai burkai izurbt kaut mazu caurumiņu, tā lielā, iespundētā seju jūra izlītu visumā, un tas mani pārvēstu, es lidotu.

Jā, tā pati situācija, kas aizvakar. Mēs esam cieši piekļāvušies zaļganīgajam stiklam. No iekšpuses. Es dažreiz mēdzu aizdomāties, vai šeit ir arī augstvērtīga skaņas izolācija, kaut gan nejūtu pārāk lielu vajadzību pēc tās. Visi klusē kā ūdeni mutē ieņēmuši. Nē, daži tomēr zem deguna cenšas kaut ko samurmināt nelogiskos teikumos, taču, nē, pieņemsim, ka es neko nedzirdu.

Kad es piedzimu kāpostos, krustmāte stāstīja, ka mēs dzīvojam lielā, lielā burkā, kurā esam ieslodzīti, jo tai uzlikts ļoti stingrs zilās plastmasas vāciņš. Kāda muļķe es biju, domādama, ka tas ir normāli! Un ka burkā mēs esam drošībā, pilnīgā drošībā! Nu jau esmu dažas dienas vecāka un neviens vairs nevar iestāstīt muļķības, cik burkā labi. Nē!

Šodien atkal kāds man uzspiedās virsū. Es jutu, ka deguns, kas iespiests stiklā, kļūst plakanāks. Atkal uznākuši kādi nemieri! Es tos neciešu, jo vienmēr kāds tiek sāpināts. Saņemu divas visai spēcīgas dunkas labajā sānā. Citreiz tādos gadījumos es aizveru acis un sapņoju par laiku, kad visi mierīgi joprojām skauj nosvīdušo stiklu. Kamēr es par to sapņoju, viss nomierinās, un es atkal realitātē izbaudu šo mieru.

Reiz, atkal gūstot baudījumu no burkā esošo nekustības, es pacēlu galvu uz augšu. Mans skatiens ilgi vairījās no citu sejām, kājām, rokām, līdz tas nonāca līdz tūrienei... Tur nebija vāka. Augšā, burkas druknajam kaklam nebija spilgti zilā vāka! Manu ķermeni pārņēma vieglas prieka trīsas. Es sajutu nepārvaramu vēlmi kliegt. Tajā brīdī tā šķita tik reibinoša ideja – pārplēst mēmo, biezo hēlija balonu.

Es kliedzu! Citi satrūkās. Ar raustītiem teikumiem, kas manā nervozajā mutē dzima ātrāk, nekā es tos pratu pateikt, centos pastāstīt par to, ko esmu ieraudzījusi. Mēmais nomira. Visi sāka runāt, visi sāka mani purināt, raustīt un grūstīt, bet mans sakāmais nemainījās – es centos iestāstīt un likt viņiem visiem noticēt, un ... - pie velna! - rāpties viņiem no šejienes ārā. Viņi necentās ieklausīties. Dunkas kļuva arvien spēcīgākas un spēcīgākas, mani vārdi joprojām pār to visu lējās un šalca kā Viktorijas ūdenskritums. Tā tas turpinājās ilgi. Es runāju tik ilgi, līdz mute kļuva pilnīgi sausa. Pamazām arī tas sausums gāja bojā, jo mēle sāka just asiņu garšu...

Nepagāja pārāk daudz dienu, kad mans ķermenis atradās burkas dibenā. Nē, es pat to vairs nevarētu nosaukt par ķermeni. Tagad es biju jūra. Ilgi vairs nav jāgaida. Vēl tikai daži spilgti spļāvieni sejā un es pārvērtīšos pieneņpūkā, visi būs spiesti pavirzīties, lai es liegi izlidotu pa burkas resno kaklu ārā uz kosmosu, kur kosmonauti. Krustmāt, es tomēr to paveicu!

**

Arī mīksta zāle var durties dibenā,
Ja tu nepareizi sēdi.
Skaļrunī izrunātie teikumi saplūst
Ar smilšu čirkstiem starp ceļu un sandalēm.
Dievs ar tevi nerunās, ja tu par viņu nedomāsi,
Bet agros rītos tāpat būs auksti.
Tas viss ir ikdiena,
Tas viss ir reizi gadā.
Vienas reizes gada ikdiena.

Tu vari sēdēt asā zālē un
Noklausīties telefonsarunas ar svešiniekiem,
Bet es uz to nevaru noraudzīties, -
Man vajag apsēsties tev blakus.
MAN vajag tev būt blakus un just tavu klātbūtni,
Bet TEV pietiek tikai ar cilvēka balsi aiz mājas stūra...

Es varu stundām ilgi pētīt vaboli uz savas kājas,
Bet tas nevienu neuztrauc, jo svešās telefonsarunas
Ir vareni interesantākas.

Kāda ir galvenā doma šeit?
Tas, ka es nesen ēdu
karameļu pudiņu ar cepumiem...

SAVĀDĀK

Ja es būtu cita,
Vai būtu labāka?
Vai tad saule spīdētu spožāk?
Tā savādāk?
Zāle kā cāji šķiltos no zemes?
Un skumjas nonāvētu
Gaisma no mēness?
Būtu savādāk.

Vai tagad man raudāt,
Smieties vai klusēt?
Sirdī sadzītās naglas
Drīz sāks rūsēt.

Tas tikai tāpēc, ka viss
Nenotiek savādāk.
Dzīve šķiet drūmāka,
Nekā aizvakar.

Ja manis nebūtu.
Vai justu savādāk?